

Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Zabrze
Rok szkolny 2025/2026

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze na rok szkolny 2025/2026 został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i analizy problemów występujących w środowisku szkolnym, uwzględniając:

- rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej (CEA),
- wyniki ewaluacji z poprzedniego roku szkolnego,
- wnioski z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów,
- wnioski i uwagi zgłoszone przez Radę Pedagogiczną.

Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego (2024/2025)

W ramach realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2024/2025 szczególną uwagę poświęcono wsparciu emocjonalnemu, bezpieczeństwu uczniów, profilaktyce zachowań ryzykownych oraz integracji społeczności szkolnej.

Wsparcie emocjonalne i relacje:

- 98% uczniów oceniło wsparcie nauczycieli jako raczej lub zdecydowanie dobre.
- 75% uczniów deklaruje, że ma w szkole osoby, z którymi może porozmawiać o swoich problemach.
- 95% uczniów pozytywnie oceniło atmosferę panującą w szkole.
- Relacje uczeń–nauczyciel nadal pozostają jednym z najmocniejszych elementów środowiska szkolnego.

Zachowania ryzykowne i bezpieczeństwo:

- 93% uczniów nigdy nie używało substancji psychoaktywnych, a 100% nie doświadczyło presji ze strony rówieśników w tym zakresie.
- Wzmocniono działania profilaktyczne poprzez rozmowy, plakaty edukacyjne oraz bieżący monitoring sytuacji wychowawczej.
- Zorganizowano szkolenie z zakresu bezpieczeństwa dla całej społeczności szkolnej.
- Wzmocniony nadzór wychowawczy i techniczny wpłynął pozytywnie na poczucie bezpieczeństwa uczniów.

Integracja i aktywność:

- Ponad 58% uczniów uczestniczyło w wydarzeniach dodatkowych organizowanych przez szkołę.
- 29% wyraziło chęć uczestnictwa, mimo że dotąd nie brali udziału w wydarzeniach.
- Zorganizowano wiele wydarzeń artystycznych i integracyjnych, m.in. koncerty, wyjazdy, „Noc w Szkole”, konkursy i turnieje.
- Relacje rówieśnicze zostały ocenione pozytywnie przez 95% uczniów.

Profilaktyka zdrowia fizycznego:

- Ze względu na brak zajęć wychowania fizycznego działania w tym zakresie miały ograniczony charakter.
- Nauczyciele instrumentów głównych dbali o ergonomię i prawidłową postawę uczniów.
- Kadra systematycznie korzystała z oferty szkoleń CEA.

Wnioski ogólne:

Ewaluacja programu potwierdziła jego skuteczność. Uczniowie czują się bezpieczni, wspierani i zaangażowani. Zaleca się dalsze rozwijanie oferty integracyjnej, utrzymanie wysokiego poziomu wsparcia emocjonalnego i monitoringu zachowań ryzykownych oraz pogłębianie działań związanych ze zdrowiem fizycznym i psychicznym.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA
2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych
3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

Zespół powołany przez Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu przeprowadził diagnozę w dniach od 22 do 28 września. Badanie zostało zrealizowane w formie anonimowych ankiet online skierowanych do uczniów. Celem diagnozy było zidentyfikowanie czynników chroniących oraz monitorowanie ewentualnych zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w środowisku szkolnym.

Wyniki wskazują na:

- Wysokie zaangażowanie uczniów w życie artystyczne szkoły.
- Wysokie poczucie wsparcia wśród uczniów zapewnione przez ich nauczycieli
- Potrzebę dalszej integracji uczniów poprzez wyjazdy i wydarzenia szkolne.
- Brak istotnych problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, jednak profilaktyka w tym zakresie jest konieczna.

Szczegółowe wyniki ankiet zostały przedstawione Radzie Pedagogicznej oraz będą stanowiły załącznik do części praktycznej tegorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, w której uwzględniono czynniki chroniące oraz zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, określono cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026.

Cele ogólne:

- Poszerzanie wiedzy nauczycieli z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki artystycznej, m.in. poprzez korzystanie z publikacji CEA oraz wymianę literatury fachowej w ramach rady pedagogicznej.
- Podnoszenie kompetencji kadry w zakresie organizacji i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym poprzez szkolenia oraz współpracę z poradniami specjalistycznymi.
- Wzmacnianie czynników chroniących uczniów, zwłaszcza integracji społecznej i aktywnego uczestnictwa w życiu artystycznym szkoły.
- Prowadzenie systematycznej profilaktyki i monitoringu zachowań ryzykownych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- Budowanie bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego, które sprzyja rozwojowi artystycznemu, społecznemu i emocjonalnemu uczniów.

Cele szczegółowe:

Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA: Nauczyciele zostali zapoznani z ofertą wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej, a po jej przeanalizowaniu kadra podejmie decyzję o zamówieniu wybranych pozycji, które najlepiej odpowiadają potrzebom szkoły.

Co istotne, Rada Pedagogiczna zdecydowała również o stworzeniu wewnętrznego systemu wymiany książek – nauczyciele udostępnią ze swoich prywatnych zbiorów wybrane publikacje z zakresu psychologii, pedagogiki oraz dydaktyki artystycznej, w tym specjalistyczne pozycje dotyczące nauczania gry na instrumencie. Dzięki temu literatura fachowa będzie dostępna dla całej społeczności nauczycielskiej przez cały rok szkolny, co umożliwi stałe poszerzanie wiedzy i wymianę doświadczeń.

Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych: Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu nie jest szkołą ogólnokształcącą i nie posiada bezpośredniego dostępu do narzędzi diagnozy psychologicznej i pedagogicznej. Z tego względu uczniowie oraz ich rodzice są systematycznie informowani o możliwości korzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej w Specjalistycznych Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych.

Ponadto, w roku szkolnym 2025/2026 Rada Pedagogiczna weźmie udział w szkoleniu dotyczącym tematyki zawartej w niniejszej rekomendacji, co pozwoli podnieść kompetencje kadry w zakresie wspierania uczniów i współpracy z rodzicami.

Przeciwdziałanie substancjom psychoaktywnym: Priorytetem działań profilaktycznych w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu pozostaje wzmacnianie czynników chroniących, w tym szczególnie integracji społecznej i aktywnego udziału uczniów w życiu artystycznym szkoły. Udział w koncertach, konkursach czy projektach twórczych sprzyja rozwijaniu indywidualnych zdolności, a równocześnie umożliwia budowanie wartościowych relacji rówieśniczych. Tego typu doświadczenia znacząco redukują ryzyko zachowań problemowych, zwłaszcza związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne.

Równolegle prowadzony będzie stały monitoring sytuacji wychowawczej – regularne obserwacje pomogą wcześniej wychwycić potencjalne zagrożenia i adekwatnie dopasować działania wspierające. W ramach edukacji profilaktycznej w przestrzeni szkoły pojawią się materiały informacyjne, m.in. plakaty wyjaśniające zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatrucia narkotykami. Zawarte tam wskazówki dotyczą rozpoznawania objawów oraz sposobów reagowania w sytuacjach nagłych.

Całość podejmowanych inicjatyw ma na celu budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska, w którym uczniowie mogą rozwijać się artystycznie, społecznie i emocjonalnie, jednocześnie pozostając świadomymi zagrożeń i przygotowanymi do odpowiedzialnych wyborów.

Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

Zadanie	Cel	Forma	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Ślubowanie klas I	Integracja najmłodszych uczniów	Uroczystość szkolna	30 września	Nauczyciele
Koncert i prelekcja – Międzynarodowy Dzień Muzyki	Promowanie kultury muzycznej	Koncert	1 października	Nauczyciele
Wyjazd na przesłuchania Konkursu Chopinowskiego	Rozwój wrażliwości artystycznej	Wyjazd edukacyjny	6 października	Nauczyciele
Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej	Uczczenie święta edukacji	Uroczystość szkolna	13 października	Nauczyciele
Wieczór patriotyczny	Promowanie polskiej kultury muzycznej	Koncert	13 listopada	Nauczyciele
Koncerty świąteczne	Promowanie współpracy i zaangażowania artystycznego	Koncerty	17–18 grudnia	Nauczyciele
Międzyszkolny konkurs z kształcenia słuchu	Rozwój umiejętności muzycznych	Konkurs	4 lutego	Nauczyciele
Koncert orkiestry z Essen	Integracja i rozwój artystyczny	Koncert	5 lutego	Nauczyciele
Koncert pedagogów	Promowanie kultury muzycznej	Koncert	19 marca	Nauczyciele
Popis zespołów kameralnych	Rozwój umiejętności i współpracy	Popis	26 marca	Nauczyciele
Przegląd chórów	Promowanie współpracy i integracja	Przegląd	24 kwietnia	Nauczyciele
Koncerty doroczne	Promowanie współpracy i zaangażowania artystycznego	Koncerty	29–30 kwietnia	Nauczyciele
Dzień Mamy i Taty, pokaz interpretacji przestrzenno-ruchowych	Integracja i promowanie twórczości uczniów	Wydarzenie szkolne	28 maja	Nauczyciele
Koncert i komers klas VI	Zakończenie etapu edukacji, integracja	Koncert	25 czerwca	Nauczyciele

Plan ewaluacji programu

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego odbędzie się w czerwcu 2026 roku. Narzędziami będą ankiety, obserwacje nauczycieli, analiza dokumentacji szkolnej oraz rozmowy z uczniami i rodzicami. Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej i posłużą jako podstawa do opracowania programu na kolejny rok szkolny.